

Консультація Міністра юстиції України: права вагітних

Добрий день, Павле Дмитровичу! Хочу отримати від Вас пораду. Зовсім скоро в нашій сім'ї буде поповнення. Я дуже схвильована, оскільки це моя перша дитина. Оскільки я буду вперше перебувати у пологовому будинку, хотіла б розуміти свої права. Розкажіть про них більш детально, будь ласка.

Олена Шульга

Вагітність і народження дитини це завжди радісна подія для кожної сім'ї. З перших хвилин перебування в пологовому будинку, перш за все, майбутні мами мають право на високу культуру медичного обслуговування.

Які права має вагітна жінка?

Кожна вагітна жінка має право:

- самостійно обирати пологовий будинок, лікаря або вимагати його заміни. Адже, пацієнт має право бути прийнятим у будь-якому закладі охорони здоров'я на свій вибір, якщо цей заклад охорони здоров'я має можливість забезпечити відповідне лікування;
- отримати психологічну підготовку до пологів;
- бути поінформованою медичними працівниками про свій стан здоров'я та майбутньої дитини, результатів аналізів тощо;
- отримати психологічну підтримку, яка може полягає у залученні родичів або близьких людей під час проведення оглядів тощо.

Які права має жінка під час пологів?

Право на сімейні (партнерські) пологи. Подружня пара має завчасно звернутися до адміністрації пологового будинку (головного лікаря, завідуючого відділення) і повідомити про своє бажання партнерських пологів.

Присутніми під час пологів можуть бути не більше 2 осіб.

Пологи мають відбуватися лише в індивідуальному пологовому залі. Величезні пологові зали з двома ліжками сьогодні є порушенням прав людини і заборонені законодавством.

Право на демедикалізацію пологів. Медпрацівники пологових будинків повинні прагнути провести пологи так, щоб жінка мала можливість народити дитину в максимально природних умовах. Будь-які втручання можуть відбуватися лише за суворими медичними показаннями.

Право на свободу дій у пологах. Кожна роділля може народжувати в такій позі, яка для неї є зручною. Можна народити на звичайному ліжку, на стільчику, на м'ячі.

Право на грудне вигодовування. Не можна годувати лише за наявності відкритої форми туберкульозу або ВІЛ/СНІДу в матері або інших вагомих протипоказаннях. Породіллі мають надати повну інформацію про грудне вигодовування, показати, як годувати дитину і доглядати за грудьми.

Право побачити свою мертвонароджену дитину. Обов'язково дитину після народження мають показати матері. Якщо мати непритомна, дитину відразу показують родичам.

Право на індивідуальне перебування. У палаті має перебувати лише мати з дитиною.

Які документи мають надати при виписці з пологового будинку?

У день виписування мама одержує від лікаря кілька документів:

- витяг з історії розвитку пологів, а також висновок про стан здоров'я матері;
- довідку про народження дитини і витяг, що містить дані про параметри і стан здоров'я малюка в день народження і на момент виписування з пологового будинку.

Також нагадаю, на сьогоднішній день у 467 закладах охорони здоров'я по всій Україні працює сервіс Мін'юсту, скориставшись яким можна отримати свідоцтво про народження малюка безпосередньо у пологовому будинку.

Більш того, Міністерство юстиції долучилось до розробки пакету законодавчих ініціатив під умовною назвою **#єМалятко**, який встановлює можливість отримати 9 послуг за 1 заявою:

1. державна реєстрація народження дитини та визначення її походження;
2. реєстрація місця проживання новонародженої дитини;
3. призначення допомоги при народженні дитини;
4. призначення допомоги на дітей, які виховуються у багатодітних сім'ях;
5. реєстрація новонародженої дитини в електронній системі охорони здоров'я;
6. реєстрація новонародженої дитини у Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків;
7. отримання посвідчень батьків багатодітної сім'ї та дитини з багатодітної сім'ї;
8. визначення належності новонародженої дитини до громадянства України;
9. присвоєння новонародженій дитині унікального номеру запису в Єдиному державному Демографічному реєстрі.

Яку державну допомогу може отримати жінка, яка народила дитину?

Українське законодавство передбачає, що кожна жінка незалежно від віку має право на такі види допомоги:

- Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається всім жінкам (у тому числі неповнолітнім), які *не застраховані* в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, у розмірі 100 % середньомісячного доходу жінки, але не менше 25 % від розміру встановленого законом прожиткового мінімуму для працездатної особи із розрахунку на місяць.
- Допомога по вагітності та пологах надається *застрахованій* особі у розмірі 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу). У разі, якщо застраховані особи, які протягом дванадцяти місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування мають страховий стаж менше шести місяців, вони мають право на допомогу по вагітності та пологах - виходячи з нарахованої заробітної плати (доходу), з якої сплачуються страхові внески, але не більше за розмір допомоги, обчислений із двократного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на час настання страхового випадку.
- Допомога при народженні дитини призначається у розмірі 41 280 гривень. Виплата допомоги здійснюється одноразово у сумі 10 320 гривень, решта суми допомоги виплачується протягом наступних 36 місяців рівними частинами.
- Допомога на дітей одиноким матерям надається у розмірі, що дорівнює різниці між 100 % прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців.

Куди звертатися за більш детальною консультацією та роз'ясненнями?

Якщо у вас залишились питання з цього приводу, будь ласка, телефонуйте до контакт-центру системи безоплатної правової допомоги за номером **0 (800) 213 103**, цілодобово та безкоштовно в межах України. В центрах та бюро надання безоплатної правової допомоги по всій країні ви можете отримати юридичну консультацію та правовий захист.